

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG6210038

ชื่อโครงการ: นักฟื้นฟูอิสลามสตรีกับประเด็นปัญหาท้าทายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
Islamic Reformist Women and Controversial Issues in Southern Border
Provinces

ชื่อนักวิจัย: อสมา มังกรชัย สังกัด: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail address: asama.m@psu.ac.th

ชื่อนักวิจัย: ฮาฟิซ สาและ สังกัด: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail address: hafiz.s@psu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: วันที่ 1 สิงหาคม 2562 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2563

นักฟื้นฟูอิสลามสตรีกับประเด็นปัญหาท้าทายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์
1) เพื่อศึกษาการหล่อหลอม/ ขัดเกลาทางอุดมการณ์ฟื้นฟูอิสลามของสตรีในพื้นที่ชายแดนใต้ 2) เพื่อ
ศึกษาวิธีการและบทบาทในการฟื้นฟูสังคมของนักเคลื่อนไหวสตรีที่มีอุดมการณ์ฟื้นฟูอิสลาม และ 3) เพื่อ
ศึกษาประเด็นปัญหาท้าทายในสังคมที่นักฟื้นฟูอิสลามสตรีขับเคลื่อนเพื่อเปลี่ยนแปลงหรือฟื้นฟูสังคม
โดยใช้เครื่องมือคือ การวิจัยเอกสาร การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม รวมถึงการ
สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 5 คน ซึ่งมีกระบวนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบ
เฉพาะเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเลือก

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักฟื้นฟูอิสลามสตรีมีวิถีคิดและที่มาของการฟื้นฟูสังคมด้วย
อิสลามผ่านการสำนึกตัวตนในฐานะมุสลิมและการได้รับความรู้ทางศาสนา ได้เรียนรู้วิถีคิดการฟื้นฟูสังคม
ด้วยอิสลามจากการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบสถาบันการศึกษา รวมถึงการได้รับแรงบันดาลใจจาก
บรรยากาศความตื่นตัวทางศาสนาที่ได้รับในสถาบันการศึกษา และเริ่มต้นก่อนจะเข้าสู่การฟื้นฟูหรือ
ปฏิรูปสังคมด้วยอิสลามพวกเธอได้เข้าสู่กระบวนการขัดเกลาตนเองหรือตรึงยึดในแนวทางอิสลาม
ลักษณะวิธีการฟื้นฟูของกลุ่มตัวอย่างคือนำแนวคิดศาสนาอิสลามมาบูรณาการกับงานที่เกี่ยวข้อง เช่น
การบูรณาการอิสลามกับการแพทย์และการสาธารณสุขสมัยใหม่ โดยการมีบทบาทในการรณรงค์ลด
ปัญหาการบริโภคสุรา การบูรณาการอิสลามในงานจิตเวชโดยใช้ศาสนาบำบัด หรือการบูรณาการอิสลาม
ในการแก้ปัญหาเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และงานพัฒนาชุมชน

คำสำคัญ: นักฟื้นฟูอิสลามสตรี, จังหวัดชายแดนภาคใต้, ปัญหาท้าทาย

Abstract

The study of Islamic Reformist Women and Controversial Issues in Southern Border Provinces has 3 objectives: 1) to study the ideological framing of the Islamic reformist women in the Southern border provinces; 2) to study methods and roles of the Islamic reformist women in Southern border provinces; and 3) to study the controversial issues that the Islamic reformist women involved. The methods of this study are: documentary research; participation and non participation observation; and interview. 5 samples are selected by the purposive sampling following the criteria.

The study finds that the Islamic reformist women received ideas and concepts of Islamic reform to society via the self-awareness as the Muslims; the Islamic knowledge; surpass the concept of reform from the education system and beyond; moreover, the inspiration of the Islamic reform in the universities. Islamic reformist women's paths started with the self-improvement or *Tarbiyah* in Islamic term. Their roles as the Islamic reformists conform to the concept of *Islah*, which manifests the integration of Islamic concepts into their works and campaigns, such as public health and medical care services, countering anti-vaccination attitudes; providing mental health care via the religious therapy; treatment of juvenile delinquents, and community development works.

Keywords: Islamic Reformist Women, Southern Border provinces, Controversial issues